

Porozmawiajmy o... małych dzieciach i różnorodności religijnej

Rodziny objęte programami wczesnego wspomaganie mogą mieć różne pochodzenie religijne lub niereligijne systemy wierzeń. Przedszkolaki nie są w stanie pojąć wszystkich podstawowych koncepcji religii, ale mogą zacząć dostrzegać, że rodziny wokół nich mają różne przekonania.

Praca z dziećmi

Wyznawanie religii (lub ateizm) może mieć kluczowe znaczenie dla tożsamości rodziny. Rytuály i święta mogą być kluczowymi elementami życia rodzinnego dziecka. Każde dziecko potrzebuje, aby szanować i cenić przekonania jego rodziny.

Poproś członków rodziny, aby podzielili się z klasą niektórymi tradycjami ich religii.

- Wyjaśnij, że nie muszą „głosić” ani wyjaśniać całego systemu wierzeń. Małe dzieci często są zainteresowane uroczystościami i jedzeniem. Na przykład matka Ewy może opowiedzieć, jak ich rodzina obchodzi ramadan, i zaproponować skosztowanie słodkich daktyli, których używają do przerywania postu.
- Korzystając z porad rodzin, znajdź historie dzieci i książki informacyjne, które dokładnie przedstawiają ich religie lub systemy wierzeń.
- Ucz się i przekazuj odpowiednie życzenia świąteczne. Na przykład hinduskie dziecko może ucieszyć się słysząc „Miłego i kolorowego Diwali!” od kolegów z klasy podczas tego festiwalu.

Wyjaśnij w prosty sposób, co oznacza „religia” lub „wiara”. Na przykład: grupy ludzi na całym świecie kierują się wielkimi ideami dotyczącymi tego, jak działa świat, jak traktować ludzi i inne żywe istoty oraz jak świętować ważne chwile.

Zastanów się, w jaki sposób religia rodziny może wpłynąć na dziecko w szkole.

- Zapytaj o tradycje związane z jedzeniem. Na przykład rodziny żydowskie i muzułmańskie nie będą chciały, aby ich dzieci jadły pokarmy zawierające wieprzowinę. Zaplanuj projekty kulinarne zawierające składniki, które mogą jeść wszyscy uczniowie.
- Przemyśl ponownie zajęcia w klasie zakorzenione w religii. Na przykład wielkanocne projekty mogą sprawić, że dziecko poczuje się wykluczone, jeśli jego rodzina nie obchodzi Wielkanocy.
- Jeśli rodzina uważa, że nie powinna obchodzić urodzin lub świąt, zapytaj, czy dziecko może uczyć się o innych świątach, o ile nie uczestniczy w przyjęciu lub uroczystości.

Delikatnie, ale stanowczo poprawiaj błędne postrzeganie idei przez dzieci. „Nie wszystkie rodziny obchodzą Boże Narodzenie. Wiele rodzin obchodzi inne święta, które są dla nich ważne. Niektóre rodziny nie obchodzą żadnych świąt”.

Praca z rodzinami

- Zapytaj rodziny, czy obchodzą różnorodne święta. Na przykład rodzina Eunice może uczestniczyć w katolickiej mszy św., ale może też podróżować do pueblo w Nowym Meksyku na tradycyjne uroczystości.
- Pamiętaj, że niektóre rodziny mogą spotykać się w danej społeczności z uprzedzeniami, dyskryminacją lub być narażone na niebezpieczeństwo ze względu na wyznawaną przez nie religię, dlatego mogą niechętnie ujawniać informacje na temat swoich praktyk religijnych.

Poinformuj wszystkie rodziny, że Twój program ceni i chroni różnorodność religijną oraz postrzega ją jako szansę dającą wszystkim dzieciom możliwość, aby dowiedzieć się więcej o świecie.

English Title: Let's Talk About ... Young Children and Religious Diversity

Children's Research Center
University of Illinois at Urbana-Champaign
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telephone: 217-333-1386
Toll-free: 877-275-3227
E-mail: iel@illinois.edu
<https://illinoisearlylearning.org>

Illinois
State Board of
Education